

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- एडीआर-२००८/(१४४/०८)/ तांशि-६,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक :- १ जानेवारी २०११

- वाचा:-१) शिक्षण व युवक सेवा विभाग शा.नि. क्र.एडीआर-१८७३/३७४१४/(१८४६) चौतीस
दि.१ ऑगस्ट १९७८
२) शिक्षण युवक सेवा विभाग शा.नि.क्र.एडीआर-१२८७/५७५०३/(७३३५)/तांशि-३
दि. १७ मे १९८८
३) कला संचालनालयाचे पत्र.क्र.डीओअे-२००९/दोन/३०५९, दि.२६/१०/२००९

प्रस्तावना :- शासकीय कला महाविद्यालये व कला संचालनालयाच्या अखत्यारीतील शासनमान्य अशासकीय अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित (४ शासकीय, ३१ अशासकीय शासनमान्य अनुदानित व २११ विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित) एकूण २४६ कला संस्था कार्यरत आहेत. तसेच नव्याने सुध्दा काही संस्था अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी पुढे येत आहेत. या कला संस्थामधून विविध पदवी, पदविका व पदव्युत्तर पदवी तसेच प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम राबविले जातात. या अभ्यासक्रमांना अभ्यासक्रम निहाय शुल्क आकारण्यात येते.

शासकीय कला महाविद्यालये तसेच कला संचालनालयाच्या अखत्यारीतील शासनमान्य अशासकीय अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित कला संस्थांचे शिक्षण शुल्क राज्य शासनाच्या दि. १७ मे १९८८ अन्वये वाढविण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले होते. त्यानंतर आजतागायत या शिक्षण शुल्कात वाढ करण्यात आलेली नाही. मात्र गेल्या २० वर्षात कला शिक्षण क्षेत्रात तसेच अभ्यासक्रमात झालेल्या बदलांना अनुसरून विद्यार्थ्यांना पुरवाव्या लागणा-या शैक्षणिक सुविधांसाठी येणारा खर्च तसेच पाचव्या व सहाव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतन वाढीमुळे व इतर अनुषंगिक खर्चात लक्षणीय वाढ झाल्याने शिक्षण शुल्क, विकास शुल्क व इतर शुल्क यात वाढ करणे अनिवार्य झाले आहे. तसेच काळानुरूप विद्यार्थ्यांना अद्ययावत दर्जेदार सोई सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी काही नवीन शुल्कांचा अर्तभाव करून शैक्षणिक शुल्क, विकास शुल्क व इतर शुल्क यात वाढ करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- कला संचालनालयाने शिक्षण शुल्कामध्ये वाढ करण्यासंबंधीच्या केलेल्या शिफारशी विचारात घेऊन राज्यातील शासकीय कला महाविद्यालये व शासनमान्य अशासकीय अनुदानित, कला संस्थांना खालील प्रमाणे शिक्षण शुल्क व विकास शुल्क तसेच इतर अनुषंगिक शुल्क आकारण्यास सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

शासकीय महाविद्यालये पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी व प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम :-

अ क्र	अभ्यासक्रम	बाब	सध्याचे शुल्क दर रुपये	सुधारित शुल्क दर रुपये
	२.	३.	४.	५.
१	पदवी अभ्यक्रासक्रम पदवी-रेखा व रंगकला, उपयोजित कला, शिल्पकला, मातकाम, धातूकाम, अंतर्गत गृहसजावट, वस्त्रकाम)	१) शैक्षणिक शुल्क २) प्रवेश शुल्क ३) विकास शुल्क ४) जिमखाना शुल्क ५) ग्रंथालय शुल्क ६) कॉशन मनी ७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क ८) माहिती पत्रक शुल्क ९) स्टुडिओ व इक्वीपमेंट शुल्क १०) संगणक शुल्क ११) ओळखपत्र शुल्क १२) सांस्कृतिक कार्य शुल्क १३) लॉकर शुल्क	४५० १० -- -- १० २० -- १० -- -- -- ०५ ३५ ०४	३००० (प्रति सत्र १५०० प्रमाणे) २०० (प्रथम वर्ष) २०००(प्रति सत्र १००० प्रमाणे) २०० २०० ८०० (परतावा) ३५० १०० २०० १०० ५० (प्रथम वर्ष) २०० १००
		एकूण	५४४	७५००
२	पदव्युत्तर पदवी (एम.एफ.ए.) अभ्यासक्रम- शासकीय कला महाविद्यालये	१) शैक्षणिक शुल्क २) प्रवेश शुल्क ३) विकास शुल्क ४) जिमखाना शुल्क ५) ग्रंथालय शुल्क ६) कॉशन मनी ७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क ८) माहिती पत्रक शुल्क ९) स्टुडिओ व इक्वीपमेंट शुल्क १०) संगणक शुल्क ११) ओळखपत्र शुल्क १२) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	१०४० -- -- -- २० १० -- १० -- -- -- ०५ ३५	४००० (प्रति सत्र २००० प्रमाणे) ३०० (प्रथम वर्ष) ३०००(प्रति सत्र १५०० प्रमाणे) ३०० (प्रथम वर्ष) ४०० १००० (परतावा) ४५० १०० ३०० ३०० ५०(प्रथम वर्ष) ३००
		एकूण	११२०	१०५००

३	कला शिक्षक प्रशिक्षण प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (अ.अ.म.)	१) शैक्षणिक शुल्क	६८०	२००० (प्रति सत्र १००० प्रमाणे)
		२) प्रवेश शुल्क	१०	४००
		३) विकास शुल्क	--	५०००(प्रति सत्र २५०० प्रमाणे)
		४) जिमखाना शुल्क	--	२००
		५) ग्रंथालय शुल्क	--	३००
		६) कॉशन मनी	२०	५०० (परतावा)
		७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क	--	२००
		८) माहिती पत्रक शुल्क	--	१००
		९) संगणक शुल्क	--	२००
		१०) ओळखपत्र शुल्क	०५	५०
		११) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	३५	२००
		१२) लॉकर शुल्क	--	१००
		१३) स्टुडिओ व इक्विपमेंट शुल्क	--	१०००
		एकूण	७५०	१०२५०
४	कला शिक्षणशास्त्र पदविका (डिप.ए.एड.) कालावधी-१ वर्षे	१) शैक्षणिक शुल्क	४०००	२००० (प्रति सत्र १००० प्रमाणे)
		२) प्रवेश शुल्क	१०	४००
		३) विकास शुल्क	--	५०००(प्रति सत्र २५०० प्रमाणे)
		४) जिमखाना शुल्क	--	२००
		५) ग्रंथालय शुल्क	--	३००
		६) कॉशन मनी	२०	५०० (परतावा)
		७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क	--	२००
		८) माहिती पत्रक शुल्क	--	१००
		९) स्टुडिओ व इक्विपमेंट शुल्क	--	१०००
		१०) ओळखपत्र शुल्क	०५	५०
		११) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	वार्षिक- २०	२००
			४१२५	९९५०

शासकीय व अनुदानित कला महाविद्यालये - पदविका व प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

अ क्र	अभ्यासक्रम	बाब	सध्याचे शुल्क दर रुपये	सुधारित शुल्क दर रुपये
	२.	३.	४.	५.
१	पदविका अभ्यासक्रम पदविका-मुलभूत, अ.टी.डी., रेखा व रंगकला,	१) शैक्षणिक शुल्क २) प्रवेश शुल्क ३) विकास शुल्क ४) जिमखाना शुल्क ५) ग्रंथालय शुल्क ६) कॉशन मनी	४५० १० -- -- १० २०	१००० (प्रति सत्र ५०० प्रमाणे) १०० (प्रथम वर्ष) ३०००(प्रति सत्र १५०० प्रमाणे) १०० १०० ५०० (परतावा)

	उपयोजित कला, शिल्पकला, मातकाम, धातुकाम, अंतर्गत गृहसजावट, वस्त्रकाम)	७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क	--	१००
		८) माहिती पत्रक शुल्क	१०	१००
		९) स्टुडिओ व इक्विपमेंट शुल्क	--	१००
		१०) संगणक शुल्क	--	१००
		११) ओळखपत्र शुल्क	०५	५० (प्रथम वर्ष)
		१२) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	३५	१००
		१३) लॉकर शुल्क	०४	५०
		एकूण	५४४	५४००
२	कला शिक्षक प्रशिक्षण प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (अ.अ.म.)	१) शैक्षणिक शुल्क	६८०	२००० (प्रति सत्र १००० प्रमाणे)
		२) प्रवेश शुल्क	१०	४००
		३) विकास शुल्क	--	५००० (प्रति सत्र २५०० प्रमाणे)
		४) जिमखाना शुल्क	--	२००
		५) ग्रंथालय शुल्क	--	३००
		६) कॉशन मनी	२०	५०० (परतावा)
		७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क	--	२००
		८) माहिती पत्रक शुल्क	--	१००
		९) संगणक शुल्क	--	२००
		१०) ओळखपत्र शुल्क	०५	५०
		११) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	३५	२००
		१२) लॉकर शुल्क	--	१००
		१३) स्टुडिओ व इक्विपमेंट शुल्क	--	१०००
		एकूण	७५०	१०२५०
३	कला शिक्षणशास्त्र पदविका (डिप.ए.एड.) कालावधी-१ वर्ष	१) शैक्षणिक शुल्क	४०००	२००० (प्रति सत्र १००० प्रमाणे)
		२) प्रवेश शुल्क	१०	४००
		३) विकास शुल्क	--	५००० (प्रति सत्र २५०० प्रमाणे)
		४) जिमखाना शुल्क	--	२००
		५) ग्रंथालय शुल्क	--	३००
		६) कॉशन मनी	२०	५०० (परतावा)
		७) वार्षिक कला प्रदर्शन शुल्क	--	२००
		८) माहिती पत्रक शुल्क	--	१००
		९) स्टुडिओ व इक्विपमेंट शुल्क	--	१०००
		१०) ओळखपत्र शुल्क	०५	५०
		११) सांस्कृतिक कार्य शुल्क	वार्षिक- २०	२००
			४१२५	९९५०

शासकीय कला महाविद्यालये व अशासकीय अनुदानित कला महाविद्यालयांनी मान्य केलेल्या शुल्कामधील शैक्षणिक शुल्क शासकीय कोषागारात जमा करण्यात यावे व इतर शुल्क स्वीय प्रपंची लेख्यात (PLA खात्यात) जमा करण्यात यावे.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.-४७७/१०/व्यय-५ दि.२४/८/२०१० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर — उपलब्ध असून त्याचा संगणक - संकेतांक 20110101145519001 हा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

रं.रा.दोरेसटवार
(रं.रा.दोरेसटवार)

कार्यासन आधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा), मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) , नागपूर

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई

जिल्हा कोषागार अधिकारी, (सर्व जिल्हे)

मा. मंत्री , उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा.सचिव समाजकल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

सर्व सह सचिव व उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई

प्र. कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

अधिष्ठाता सर्व शासकीय कला महाविद्यालये (संचालकामार्फत) .

निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई (कार्यासन व्यय-५)

सर्व शासकीय महाविद्यालये, शासनमान्य अनुदानित कला संस्था, कला संस्था (कला संचालकांमार्फत)

✓ निवड नस्ती- तांशि-६